

Čeština: 2. lekce

Czech language: 2nd lesson

Communicative Competency: *What do you do in Brno?*

Grammar: Word and its forms in Czech. Natural/grammatical genders in Czech.

Three genders of Czech nouns.

Nominative of singular in nouns, adjectives, pronouns, and numeral *one*

Demonstrative pronouns *ten, ta, to*.

Cardinal numerals 21—1000.

Opakování | revision

- Jak se jmenujete?
- Odkud jste?
- Negativ: <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/2/2/5>
- Diktát: čísla 1–19
- Co je to?

Jak se máte? | How are you?

FORMAL

▪ Jak **se** máte?

INFORMAL

▪ Jak se máš?

-
- Dobře. Má**m se** dobře. (+1)
  - Normálně. Má**m se** normálně. | Ujde to. (0)
  - Špatně. Má**m se** špatně. (-1)

Co děláte v Brně? | What do you do in Brno?

FORMAL

- Co děláte v Brně?
- Co tady děláte?

INFORMAL

- Co děláš v Brně?
- Co tady děláš?

-
- (V Brně) studuju.
  - (V Brně) studuju medicínu.
  - (V Brně) studuju medicínu na Masarykově univerzitě.

Co děláte v Brně? | What do you do in Brno?

FORMAL

- Co děláte v Brně?
- Co *tady* děláte?

INFORMAL

- Co děláš v Brně?
- Co *tady* děláš?

MASCULINE

- Jsem student.
- Jsem student medicíny.
- Jsem student medicíny na Masarykově univerzitě.

FEMININE

- Jsem studentka.
- Jsem studentka medicíny.
- Jsem studentka medicíny na Masarykově univerzitě.

Poslouchejte a doplňujte.

- Poslouchejte. Doplňte dě, tě, ně nebo mě.
- <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/2/3/3>

Work in pairs

MAKE DIALOGUES. ASK EACH OTHER THESE QUESTIONS. WRITE THE ANSWERS DOWN.

1. Jak se jmenuješ?
2. Odkud jsi?
3. Jak se máš?
4. Co děláš v Brně?

Poslouchejte a doplňujte! Listen and fill in.

- Lekce 2–2 V menze
- <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/2/2>

How to recognize gender

- natural

muž × žena, pan × paní, přítel × přítelkyně, kolega × kolegyně

student × studentka, doktor × doktorka, Čech × Češka, Nor × Norka...

- arbitrary (must be memorised)

stůl, papír, telefon × propiska, karta, tramvaj × pivo, město

How to recognize gender? – nouns

- by endings (check the end of the word)
  - **O** = neutre: pivo, Brno, město (*city*), jablko (*apple*), kakao, máslo (*butter*), maso (*meat*), mléko (*milk*), víno
  - **A** = mostly feminines: žena, maminka, doktorka, profesorka, zmrzlina (*ice cream*), okurka (*cucumber*), minerálka, káva, cigareta
  - **consonant** = mostly masculines: student, doktor, telefon, cukr, citron, dort, rohlík, salám, sýr

How to recognize gender? – adjectives

- by endings (check the end of the word)
  - **Ý** = masculines: dobr**ý** student, mlad**ý** doktor, nov**ý** telefon, levn**ý** cukr, velk**ý** citron, mal**ý** dort
  - **Á** = mostly feminines: dobr**á** kniha, vysok**á** žena, mlad**á** maminka, bohat**á** doktorka, chud**á** profesorka, studen**á** zmrzlina (*ice cream*), levn**á** okurka (*cucumber*), dobr**á** minerálka, hork**á** káva, špatn**á** cigareta
  - **É** = neutres: dobr**é** pivo, krásn**é** Brno, velk**é** město (*city*), mal**é** jablko, tepl**é** kakao, to nov**é** máslo, star**é** maso, studen**é** mléko, drah**é** víno

How to recognize gender? – demonstratives

- by endings (check the end of the word)

- **TEN** = masculines: **ten** dobrý student, **ten** mladý doktor, **ten** nový telefon, **ten** ten levný cukr, **ten** velký citron, **ten** malý dort
- **TA** = mostly feminines: **ta** dobrá kniha, **ta** vysoká žena, **ta** mladá maminka, **ta** bohatá doktorka, **ta** chudá profesorka, **ta** studená zmrzlina (*ice cream*), **ta** levná okurka (*cucumber*), **ta** dobrá minerálka, **ta** horká káva, **ta** špatná cigareta
- **TO** = neutre: **to** dobré pivo, **to** krásné Brno, **to** velké město (*city*), **to** malé jablko (*apple*), **to** teplé kakao, **to** nové máslo (*butter*), **to** staré maso (*meat*), **to** studené mléko (*milk*), **to** drahé víno

How to recognize gender? – number 1

- by endings (check the end of the word)

– **JEDEN** = masculines: jed**en** student, jed**en** doktor, jed**en** telefon, jed**en** cukr, jed**en** citron, jed**en** dort

– **JEDNA** = mostly feminines: jed**a** kniha, jed**a** žena, jed**a** maminka, jed**a** doktorka, jed**a** profesorka, jed**a** zmrzlina, jed**a** okurka, jed**a** minerálka, jed**a** káva, jed**a** cigareta

– **JEDNO** = neutre: jed**o** pivo, jed**o** Brno, jed**o** město (*city*), jed**o** jablko (*apple*), jed**o** kakao, jed**o** máslo (*butter*), jed**o** maso (*meat*), jed**o** mléko (*milk*), jed**o** víno

Rod | gender

Ma: masculines animates (*males*)

Mi: masculines inanimates (*objects, gender is arbitrary*)

F: feminines (*females + objects with arbitrary gender*)

N: neutres (*babies + objects with arbitrary gender*)

- Ma: ten český student

Mi: ten nový telefon

- F: ta česká studentka

- N: to české pivo

Kolik to stojí? | How much does it cost?

- Kolik stojí _____?
- _____ stojí [number] korun.

- Hamburger stojí 80 korun.

Homework

Review today's lesson.